

Материалы к курсу “Национальное самосознание как общечеловеческая ценность” для студентов 5 курса ФФ ОНУ

СТРУКТУРА КУРСУ

№	Назва теми	Лекції
1.	Самосвідомість як "самоусвідомлення" сутності й сенсу людського буття.	4
2.	Культура—спосіб буття людини у світі. Духовні виміри культури та її цінності.	4
3.	Національна самосвідомість і майбутнє України у світлі української ментальності.	6
4.	Психологічні основи національної самосвідомості.	4
5.	Цінності та виховання національної самосвідомості.	2
6.	Виховання національної самосвідомості як педагогічна проблема.	4
7.	Головні науково-педагогічні засади, механізми виховання національної самосвідомості особистості.	4

ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Рекомендована література до теми 1:

- Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. —Т. 2. —К., 1993.
- Бердяев Н. Самопознание. — М., 1990.
- Діденко В. Ф., Кондрашова - Діденко В. І. Людина і світ.—К., 1996.
- Камю. А. Бунтующий человек. — М., 1986.
- Михайлов В. Т. Общественное сознание и самосознание индивида / Отв. ред. Б. А. Грушин. М., 1990. – С. 220.
- Проблема человека в западной философии. — М., 1988.
- Сержантов В. Ф. Человек, его природа и смыслы бытия. — Л., 1990.
- Сковорода Г. С. Разговор пяти путников об истинном счастье в жизни. Твори: У 2 т. — Т. 1. —К., 1961.
- П.Тейяр де Шарден П. Феномен человека. — К., 1987.
- Философия / отв. ред. В. Д. Губин. М. – 2000. – С. 704.
- Франкл В. Человек в поисках смысла. — Т. 1. — М., 1990.
- Читанка з історії філософії: У 6 т. — Кн. 6. — К. 1993.
- Україна: філософський спадок століть / гол. ред. Юрій Буряк -К., 2000. Т.1, 2.

Рекомендована література до теми 2:

- Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія. - К., 1993. - С. 286-336.
- Бердяев Н. О назначении человека. — М., 1993.
- Грабовський С. Українці: державна нація чи мешканці культурного гетто? // Суспільне життя. Сучасність № 7-8, 2004. ч. 86-100.
- Діденко В. Ф., Кондрашова - Діденко В. І. Людина і світ. —К., 1996.
- Донцов Д. Дух нашої давнини. —Дрогобич, 1991.
- Драгоманов М. П. Чудацькі думки про українську національну справу// Вибране.—К., 1991.
- Духовність і культура у формуванні особистості та відродженні національної самосвідомості: Мат., міжн. наук. конф. Од., 1999. – С. 120.
- Культ-ра. Идеология. Особист. Метод.-світогл. аналіз / Л. Г. Губерський, В. П. Андрущенко.– К., 2002. – С. 577.
- Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. —К., 1992.
- Макаров А. М. Світ українського бароко. —К., 1994.
- Національна культура в сучасній Україні / Ред. Курас І. Ф. та інш. К., 1995, - С. 336.
- Огієнко І. Українська культура. – К., 1991.
- Ентоні Д. Сміт. Національна ідентичність / Пер. з англ. – К., 1994. – С. 224.
- Українська культура. Лекції/ За ред. Д. Антоновича. — К., 1993.
- Философия / отв. ред. В. Д. Губин. - М. 2000. – С. 704.
- Р. Шпорлюк. Імперія та нації / Пер. з англ. К., 2000 – С. 354.

Рекомендована література до теми 3:

- Бадзьо Ю. Національна ідея і національне питання. К. – 2000., С. 51.
- Бистрицький Є. Протодемократія та культурно-політичні трансформації в Україні// Пол. думка. - 1994. -№ 4.
- Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. —К., 1991.

4. Дергачов О., Макеєв С. Три роки української незалежності: тенденції суспільного розвитку// Політична думка . - 1994. - № 4.
5. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї.— К., 1991.
6. Канигін Ю., Ткачук З. Українська мрія. —К., 1996.
7. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. —Мюнхен; Львів, 1995.
8. Липинський В. Листи до братів-хліборобів.— Нью-Йорк, 1954.
9. Д. Лукач. Онтологія соціального быття. Прологомени М. 1991.
10. Римаренко Ю. І. Національний розвій України: проблеми і перспективи. К., 1995. – С. 272.
11. Піскун В. Сучасна українська національна ідея. // Українознавство, 2004. – К. 2003. – С. 123-133.
12. Українська душа. — К., 1993.
13. Феномен нації: основи життєдіяльності / За ред. Б. В. Попова. К., 1998. – С. 264.
14. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. —К., 1992.
15. Цимбалістий Б. Родина і душа народу// Українська душа. —К., 1993.
16. Шморгун О. Україна: шлях відродження. —К., 1994.
17. Хабермас Ю. Демократія. Разум. Нравственность. — М., 1993.

Рекомендована література до теми 4, 5:

1. Грушевський М. Очерки истории украинского народа. — К., 1991.
2. Енциклопедія українознавства. У 2 т. —Мюнхен; Нью-Йорк, 1949.
3. Жмир В. Ф. На шляху до себе. Історія становлення української національної самосвідомості // Філософ. і соціол. думка. — 1991. —№ 2.
4. Іванов І. "Що стримує консолідацію української нації" // Віче, 2004. №7. – С. 70-73.
5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. —Мюнхен; Львів, 1995.
6. Кульчицький О. Світовідчуження українця // Українська душа. — К., 1992.
7. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість. К., 2003. – С. 531.
8. Психология народов и масс Г. Лебона.— СПб, 1996.
9. Сігов К. В. Людина поза грою і людина, що грає. Вступ до філософії гри // Філософ. і соціол. думка. - 1990. -№ 4.
10. Сучасна українська національна ідея: теоретико-емпіричне дослідження / Піскун В. // Українознавство 2004, К., 2003. – С. 123-133.
11. Українська душа. — К., 1993.
12. Чижевський Д. Філософія і національність// Філософ. і соціол. думка. – 1990. - № 10.

Рекомендована література до теми 6:

1. Ішук В. Україна: проблема престижності та ідентичності (масова комунікація і культура як суб'єкти формування громадянської та національної самосвідомості) К., 2000, С. 92.
2. Кресіна І. Українська національна самосвідомість і сучасні політичні процеси: Етнополітологічний аналіз. / Ред. О. В. Василенко. К., 1998. – С. 392.
3. Концепція виховання у національній системі освіти // Інф. зб. МОУ. — 1996. — № 13.
4. Національна самосвідомість студентської молоді (соціологічний аспект, аналіз). - Торонто; Львів, 1993.
5. Основи національного виховання. —К., 1993.
6. Українознавство (концепції, програми, документи). —К., 1995.
7. Українознавство в розбудові держави. —К., 1994.
8. Формування національної самосвідомості студентів вузів, учнів загальноосвітніх шкіл (матеріали науково-практичної конференції). —К., 1996.

Рекомендована література до теми 7:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал.— Полтава: Полтавський вісник, 1994.
2. Виховання національної самосвідомості у школярів (матер. Всеукр. наук.-практ. конф.).—К., 1996.
3. Вишневецький О. Сучасне українське виховання.—Тернопіль, 1996.
4. Журавський В. С. Вища освіта як доктор державотворення і культури в Україні. К., 2000.
5. Кононенко П. П. Українознавство. — К., 1994.
6. Концепція виховання у національній системі освіти // Інф. зб. МОУ. — 1996. —№ 13.
7. В. Кремін'я Філософія освіти ХХІ ст. // Педагогіка і психологія 1 (XXXVIII) К., 2003
8. Мартинюк І. В. Національне виховання: теорія, методологія і практика. — 1995.
9. Теоретичні засади виховання нац-ної самосвідомості / Під заг. ред. Д.О. Тхоржевського. - К, 1998. - С. 5-12.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Контрольні запитання до теми 1:

1. Предмет, мета та завдання спецкурсу «Національна самосвідомість як загальнолюдська цінність».
2. Як сучасна філософія ставиться до проблем людини, сенсу та призначенні її буття?

3. Свідомість як віра в пізнавальні можливості людського духу.
4. Поняття самосвідомості як унікального феномену, притаманного лише людині, та її суспільний характер.
5. Співвідношення понять «свідомість» та «самосвідомість».
6. Феномен національного у суспільній свідомості.
7. Духовність як органічна єдність вири, надії та любові.
8. Співвідношення понять “духовне життя суспільства” та “духовний світ людини”

Контрольні запитання до теми 2:

1. Специфіка філософського вивчення культури.
2. Основні філософські концепції культури.
3. Культура як результат та передумова людської діяльності.
4. Духовні цінності в системі культури.
5. В чому полягає творіння людської особистості в культурі?
6. Людинотворча функція культури.
7. Суперечливі реалії сучасної культури.
8. Духовна культура у вимірі загальнолюдських інтересів.
9. Українська національна культура з точки зору надбань світової цивілізації.
10. Проблема формування та культуротворчий зміст ідеології українського національного відродження.

Контрольні запитання до теми 3:

1. Аналіз поняття «ментальності» як філософській категорії.
2. Головні риси та умови формування ментальності.
3. Проблема ментальності в українській культурі.
4. Особливості формування українського менталітету.
5. Головні проблеми сучасної етнополітики.
6. Поняття «національна ідея». Роль національної ідеї в процесі національного самоусвідомлення.
7. Проблеми консолідації української нації.
8. Змістовні характеристики і засади української національної ідеї.
9. Національна ідея України та національні інтереси України.
10. Інноваційний розвиток України як стратегія реалізації національної ідеї.

Контрольні запитання до тем 4,5:

1. Зв'язок національної самосвідомості та гідності.
2. Проблеми української етнопсихології.
3. Робота М.Костомарова «Дві руські народності».
4. Національний характер як суб'єктивна ознака нації.
5. Фактори формування українського характеру.
6. Психологічний окциденталізм України як проблема науки.
7. Ідеал української людини.
8. Традиції як соціально-психологічний механізм виховання національної самосвідомості.
9. Чинники української емотивності.

Контрольні запитання до тем 6, 7:

1. Зміст освіти та світогляд особистості.
2. Національне виховання як світоглядне завдання.
3. Сутність національного виховання як цілісної системи.
4. Історія національного виховання в Україні.
5. Українська народна педагогіка як основа національного виховання.
6. Які принципи, форми і методи роботи обґрунтовує народна педагогіка?
7. В чому проявляються демократичні ідеї та гуманістичний потенціал міфів?
8. У чому полягають специфічні особливості українського фольклору?
9. На які групи поділяють символіку українського народу?
10. Формуванню яких якостей особистості сприяє національна символіка?
11. У чому полягає специфіка, самобутність українського народного календаря, його світоглядні засади та виховні традиції та звичаї?
12. Що таке народна ідеологія (етноідеологія) та її історичні функції?
13. Які ідеї, морально-духовні цінності плекав український народ про свою власну (національну) державу?
14. Основні ідеї української національної ідеології та їх вплив на формування національної самосвідомості.

**Материалы к курсу “Проблемы социальной идентификации”
для студентов 5 курса ФФ ОНУ**

СТРУКТУРА КУРСУ

№	Назва теми	Лекції
1.	Соціалізація та ідентифікація: їх специфіка у перехідному суспільстві	2
2.	Ідентифікація як складова процесу соціалізації	2
3.	Соціалізація та ідентифікація у дослідженні проблем соціального управління	2
4.	Форми та засоби соціалізації у стратегії і тактиці соціального управління	4
5.	Соціальна ідентифікація як основа суспільних процесів	2
6.	Економічні реформи і становлення нової структури суспільства	2

ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Рекомендована література до теми 1:

1. Вебер М. Избранное. Образ общества. М., 1994.
2. Гроф С. Духовный кризис. Статьи и исследования. Пер. с англ. Прошуниной Д.М. – М., 1995.
3. Людина і світ. Підручник. За ред. Л.В.Губернського. – К., 1999.
4. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. Під заг. ред. В.І.Воловича. – К., 1998.

Рекомендована література до теми 2:

1. Злобіна О.Г., Тихонович В.О. Особливість сьогодні: адаптація до соціальної нестабільності. –К., 1996 – 100с;
2. Макеев С.А., Оксамитная С.Н., Швачко Е.В. Социальные идентификации и идентичности. – К., 1996 – 186с.;
3. Шульга М.А. Этическая самоидентификация личности. – К., 1996 – 208с;
4. Мертон Р. Социальная теория и социальная структура. – К., 1996 – 12с;
5. Горский Д.П. Обобщение и познание. – М., 1985 – 208с;
6. Капнин Д.П. Диалектика как логика. – К., 1961 – 448с;
7. Хайдеггер М. Закон тождества // М.Хайдеггер. Разговор на проселочной дороге – М., 1992. – 116с.

Рекомендована література до теми 3:

1. Бергер П. Общество в человеке // Социологический журнал. – 1995. - №2 – с. 162-180;
2. Макеев С.А., Оксамитна С.Н., Швачко Е.В. Социальные идентификации и идентичности. - К., 1996 -186 с.;
3. Смелзер Н. Социология. – М., 1994. – 386 с.;
4. Сміт Є.Дж. Національна ідентичність - К., 1994 – 224с.;
5. Социология труда. Под ред. Н.И. Дряхлова, А.И. Кравченко, В.В. Щербины. – М., 1993. – 368 с.
6. Фрейд З. Неудовлетворённость культурой // Западно-европейская социология XIX – нач. XX-го в. – М., 1997 – 523 с.;
7. Фромм З. Искусство любви. – М., 1990. – 64 с.

Рекомендована література до теми 4:

1. Бердяев Н. Самопознание: опыт философской автобиографии. - М., 1991. – 320 с.;
2. Гегель Г.Ф. Феноменологи духа. – М., 1997 – Т.4. – с.191;
3. Маркузе Г. Эрос и цивилизация (философское исследование учения Фрейда). – К, 1995. – 352 с.;
4. Качанов Ю.Л., Шматко Н.А. Базова метафора в структурі соціальної ідентичності // Соціологічні дослідження. №1. – с. 61-72. ;
5. Козлова Т.З. Самоидентификация некоторых социальных групп по тексту “Кто Я” // Социологические исследования. – 1995. - № 5 – с. 103 - 113.
6. Фихте Й.Г. Сочинения. Работы 1792-1801 гг. – М, 1995 – 656 с.;
7. Фрейд З. Будущность одной иллюзии /Ф. Ницше, З.Фрейд, З.Фром, А. Камю, Ж.П. Сартр. Сумерки богов. – М., 1980. – с. 94 - 142;
8. Сміт Є. Національна ідентифікація. – К., 1994, - 223 с.

Рекомендована література до теми 5:

1. Голенкова З.Т. Социальная идентификация городского населения //Социологические исследования. – 1995. - №5. – с. 98-102.;
2. Данилова Е.Н. Идентификационные стратегии: Российский выбор //Социологические исследования. – 1995 - №6. – с. 120-129;
3. Качанов Ю.Л., Шматко Н.А. Как возможна социальная группа //Социологические исследования. – 1996 - №12. – с. 94-104;
4. Щютц А. Возвращающийся домой. //Социологические исследования. – 1995 - №2. – с. 136-142.

Рекомендована література до теми 6:

1. Андрущенко В.П., Михальченко Н.І. Сучасна соціальна . філософія. - К., 1998г.
2. Балабанов С.С. Социальные типы и социальная стратификация // Социол. Жур-л- 1995. - №2. - с.112 –116;
3. Галиган К. Иным голосом // Этическая мысль: Научн.публицист. чтения. – М., 1991. – с.352-374;
4. Голенкова З.Т.,Игитхонн Е.Д., Казаринова И.В. Маргинальный слой: феномен социальной самоидентификации // Социологические исследования. – 1996 - №8. – с.12-17;
5. Дудченко О.Н, Мытиль А.В. Социальная идентификация и адаптация личности // Социологические исследования. – 1995 - №6. – с.110-119.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ**Контрольні запитання до теми 1:**

1. Що таке соціалізація особистості?
2. Соціальні функції соціалізації?
3. В чому полягають єдність і протилежність індивіда і соціальної системи?
4. Як співвідносяться між собою процеси ідентифікації та соціалізації?
5. Які характерні риси притаманні процесам соціалізації в сучасній Україні?
6. Чим відрізняється соціалізація молоді від ресоціалізації старших поколінь?
7. В чому полягає проблема мови у процес соціалізації та ідентифікації?
8. Які специфічні проблеми виникають у соціалізації в умовах суспільної аномії?

Контрольні запитання до теми 2:

1. Яке місце відводиться проблемі ідентифікації у соціально-філософській і соціологічній літературі?
2. Які виділяються підходи щодо вивчення ідентифікації?
3. В чому полягає сутність сучасного розуміння ідентифікації?
4. Проблеми застосування методу ідентифікації у епістемології?
5. В чому полягає особливість феноменологічного погляду на проблеми ідентифікації?
6. Яка точка зору структурного функціоналізму щодо ідентифікаційних процесів?
7. Особливості категорії “деідентифікація” та “реідентифікація”.
8. Що таке гендерна ідентифікація та періоди її формування?

Контрольні запитання до теми 3:

1. Яку роль відіграє ідентифікація в соціальному управлінні?
2. Які пізнавальні процедури входять до складу ідентифікації?
3. В чому полягає сутність соціальних концепцій ідентифікації?
4. Які характерні риси притаманні соціально-психологічному підходу до проблеми ідентифікації?
5. Яке значення для соціального управління має вивчення ієрархічної структури ідентифікаційних цінностей?
6. У чому полягає зміст інтериорізації та екстериорізації індивіда в процесі ідентифікації?
7. Назвіть характерні риси динаміки ідентифікаційних процесів у кризовому суспільстві.

Контрольні запитання до теми 4:

1. Якими соціально-психологічними. рисами характеризується сучасна ідентифікація України?
2. Які відмінності у здатності до самоідентифікації відрізняють окремі соціальні групи?
3. У чому полягає суперечність між необхідністю ресоціалізації індивіда та збереженням його цілісної “Я-концепції”?
4. Які ідентифікаційні позиції особистісного вибору Я можна відзначити у сучасному суспільстві? Відповідь аргументуйте прикладами.
5. Основні ступені формування персональної ідентичності?
6. Яку структуру має образ “Я” як ідентичність?
7. З яких компонентів складається процес самовизначення особи?

Контрольні запитання до теми 5:

1. В чому полягає специфіка сучасного підходу до структуризації суспільства?
2. Чому слід розрізняти соціальні процеси на рівнях мікроструктур та макросередовища?
3. Чим відрізняються між собою раціонально-логічна і чуттєва ідентифікації?
4. На основі яких ознак ідентифікації формується сучасна соціальна структура суспільства?
5. Які форми прояву має групова ідентифікація?
6. Яке співвідношення існує між ідентичними і практичними групами?
7. З чим пов’язані ідентифікаційні життєві стратегії людей?
8. Чим відрізняється між собою основні типи ідентифікацій?

Контрольні запитання до теми 6:

1. Чому в сучасних умовах на перший план виступає ідентифікація за формою власності?
2. За якими ознаками формуються нижчі, середні та вищі верстви суспільства?
3. Якими рисами характеризується сучасна економічна еліта?
4. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки сучасних страт?
5. Які особливості має гендерна ідентифікація?
6. Яке значення має ідентифікація для соціального управління?

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Якість і послідовність вивчення учбового матеріалу контролюється перевіркою відповідей студентів на вузлові питання теми, що формулює викладач в кінці лекцій, а також написанням контрольної роботи.

ВРАЗКИ МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ, РОЗДАТОЧНИЙ ТА ХРЕСТОМАТІЙНИЙ МАТЕРІАЛ

Питання для заліку по спецкурсу “Проблеми соціальної ідентифікації в сучасному суспільстві” для студентів V курсу ФФ ОНУ ім. Мечникова

1. Актуальність у дослідженні проблем ідентифікації в умовах демократизації суспільства.
2. Розгляд категорії ідентифікації в історії філософії.
3. Основні напрямки в дослідженні філософської категорії ідентифікації.
4. Критерії ідентифікації особистості.
5. Ідентифікація як метод соціального пізнання і як соціальний процес.
6. Взаємозв'язок процесів ідентифікації і соціалізації в умовах перехідного суспільства (по ст. Л.Г. Іоніна).
7. Типи колективної ідентифікації (гендерна, регіональна, соціальна) (по Сміту О.Д.).
8. Типи ідентифікації особистості з спільнотами.
9. Єдність і відмінність групової й особистої ідентифікації.
10. Місце і роль “Я – концепції” у системі ідентифікації (актуальне, потенційне, динамічне, ідеальне “я”).
11. Основні групи ознак ідентичностей: поло-возрастні, соціально-психологічні, соціально-культурні і рольові чекання.
12. Основні проблеми дискусії між модерністами і постмодерністами.
13. Теорія психосексуальної ідентичності (Э. Эриксон).
14. Метод ідентифікації в дослідженні соціальних проблем.
15. Метод ідентифікації по рольовим чеканням (П. Бергер).
16. Особливості первинної і вторинної ідентифікації особистості.
17. Соціально-психологічні механізми процесу ідентифікації.
18. Шкала соціальної ідентифікації (по В.Я. Ядову).
19. Інтеріоризація і екстеріоризація в процесі соціальної ідентифікації.
20. “Позитивна” і “негативна” ідентифікації в кризовому суспільстві.
21. Три ступені соціально-психологічної ідентифікації (толерантність, згода, любов).

Теми контрольних робіт з спецкурсу “Проблеми соціальної ідентифікації в сучасному суспільстві” для студентів V курсу ФФ ОНУ ім. Мечникова

1. Актуальні проблеми соціальної ідентифікації.
2. Актуальність дослідження проблем ідентифікації в сучасному суспільстві.
3. Ідентифікація в системі соціально-філософських категорій.
4. Метод ідентифікації в дослідженні соціальних проблем.
5. Місце і роль ідентифікації в пізнанні стратифікаційних процесів у сучасному суспільстві.
6. Особистісна ідентифікація і реідентифікація в перехідному суспільстві.
7. Соціальна ідентифікація як основа формування соціальних спільнот.
8. Проблеми ідентифікації в сучасній літературі.
9. Соціологічні напрямки в ідентифікації особистості.
10. Соціально-психологічні напрямки в розгляданні проблеми ідентифікації особистості.
11. Закордонні дослідження про проблему ідентифікації.
12. Відображення проблеми ідентифікації в українській і російській літературі.
13. Особистісна ідентифікація.
14. Проблема самоідентифікації студентства в Україні.
15. Соціально-групова ідентифікація в сучасному суспільстві.
16. Ідентифікація й ідентичність: загальне і різне в цих поняттях.
17. Ідентифікація й інсценування в соціальному аспекті.
18. Релігійна ідентифікація в сучасному суспільстві.

Материалы к курсу “Социальная философия” для студентов естественных факультетов ОНУ

Вопросы для модульного контроля

Модуль 1

1. Понятие социальной философии, ее предмет, функции. Специфика социального познания.
2. Социальная философия как теория и методология общественных наук.
3. Особенности социально-философской проблематики до XIX века.
4. Основные направления социально-философских взглядов современности: позитивизм, марксизм, психологизм, фрейдизм, технократизм и другие.
5. Философско-теоретический анализ общества как целостного организма.
6. Природные основы общественной жизни.
7. Философский контекст экологической проблемы. В.Вернадский о ноосфере.
8. Историческая закономерность и сознательная деятельность людей как проявление свободной необходимости.
9. Понятие общественного производства.
10. Материальное производство и его роль в развитии общества.
11. Способ производства материальных благ и его структура.
12. Наука как фактор развития материального производства.
13. Социальные последствия и парадоксы научно-технической революции.
14. Характеристика социальной структуры общества и ее особенности в условиях кризисного общества.
15. Классы и их роль в системе социальных связей. Особенности современной социальной стратификации.
16. Понятие «нация». Специфика и противоречия национальных отношений.
17. Национальное самосознание и проблемы ментальности.
18. Что такое социальная идентификация и каковы ее критерии?
19. Понятие политической организация общества и ее структуры.
20. Государство и его регулятивные возможности.
21. Формирование правового государства и гражданского общества как важнейший показатель наличия демократизма в стране.
22. Духовная жизнь общества.
23. Общественное сознание, его структура и формы.

Модуль 2

24. Философский смысл проблемы человека.
25. Антропосоциогенез. Единство природного и социального в человеке.
26. Дайте оценку «биологизаторских» и «социологизаторских» концепций.
27. Смысл жизни и предназначение человека.
28. Понятия «человек», «индивид», «индивидуальность», «личность».
29. Свобода и ответственность как атрибутивные характеристики человеческого бытия.
30. Понятие культуры как одной из форм человеческой деятельности.
31. Проблема кризиса современной культуры; проявление в ней двух тенденций; «массовой» и «элитарной».
32. Проблема ценностей. Ценностные ориентации человечества в современном мире
33. Что такое оценка и как соотносятся понятия ценности и оценки?
34. В чем причины парадоксальности оценочных суждений?
35. Каковы причины внутриличностных ценностных конфликтов?
36. Развитие личности и удовлетворение ее материальных потребностей, как важнейшая цель общественного прогресса.
37. Каковы критерии, позволяющие определить роль личности в истории?
38. История как предмет философского рассмотрения.

39. Направленность и смысл исторического процесса.
40. Сформулируйте сущность основных линейно-прогрессивных и циклических теорий философско-исторической мысли
41. Философия и глобальные проблемы современности.
42. В чем суть технооптимизма и технопессимизма как философских концепций?
43. Что такое «Концепция устойчивого развития»?
44. Проблема предвидения и социального прогнозирования.

Тематика контрольных работ по курсу «Социальная философия».

1. Проблема человека в философии конфуцианства.
2. Космоцентризм как основа философии Древней Греции.
3. Жизнь и Философия Сократа.
4. Учение Платона о государстве и обществе.
5. Проблемы социальной жизни в философии Аристотеля.
6. Оппозиция номинализма и реализма в средневековой философии.
7. Фома Аквинский: учение о человеке.
8. Антропоцентризм и гуманизм философии Возрождения.
9. Этика М. Монтеня и Э. Роттердамского.
10. Эмпиризм и рационализм философии Нового времени.
11. Т. Гоббс об обществе и государстве.
12. Дж. Локк о субъекте познания и активности мышления.
13. Монадология Г. Лейбница: основные идеи и принципы.
14. Социальная Философия французского Просвещения.
15. Этическая теория Иммануила Канта.
16. Социально-философские аспекты учения Г.В.Ф. Гегеля.
17. Философия истории Г.В.Ф. Гегеля.
18. И.Г. Фихте о назначении ученого и человека.
19. Антропологический принцип философии Людвиг Фейербаха.
20. Философия мировой воли (А. Шопенгауэр).
21. Философия нигилизма Ф. Ницше.
22. Концепция человека С. Кьеркегора.
23. Критика интеллекта и рационального познания в философии А. Бергсона.
24. Прагматизм и проблема истины.
25. Проблема человека в философии К. Маркса.
26. «Философия жизни»: закон науки и судьба.
27. Э. Гуссерль о кризисе европейского человечества и философии.
28. М. Вебер об интуитивизме и натурализме в гуманитарных науках.
29. Неопозитивизм и постпозитивизм: основные проблемы.
30. Экзистенциализм и феноменология.
31. Проблема «понимания» и герменевтика.
32. Проблема субъекта в структурной антропологии К. Леви-Стросса.
33. Бессознательное и проблема индивидуализации.
34. «Восстание масс» Х. Ортеги-и-Гассета и христианский эволюционизм П. Тейяра де Шардена.
35. Психика, мышление, сознание: философский анализ.
36. Проблема бессознательного в философии.
37. Познание как «отражение» и познание как «конструирование».
38. Познание как социальный процесс.
39. Социальное и гуманитарное познание.
40. Общество как система.

41. Формационный и цивилизационный подходы к пониманию процесса развития общества.
42. Общество и природа; проблемы взаимосвязи.
43. Общество как развивающаяся система: эволюция и революция.
44. Проблема взаимосвязи социального пространства и социального времени.
45. Индивид» индивидуальность, личность.
46. Личность и общество.
47. Личность и власть.
48. Социально-экономические классы и профессиональная структура общества: современное понимание.
49. Национальное самосознание и национализм.
50. Диалектика общественного бытия и общественного сознания.
51. Человек в информационно-техническом обществе.
52. Человечество перед лицом глобальных проблем.
53. Проблема человека в русской религиозной философии.
54. Проблемы мира и человека в украинской философской мысли.
55. Философия и наука.
56. Проблема сциентизма и антисциентизма.
57. Синергетика и философия; проблемы взаимоотношения.
58. Философские концепции истории науки.
59. Проблема теоретизации в научном познании.
60. Компьютеризация как основа новых информационных технологий.
61. Проблема Истины в научном познании.
62. Аксиология в научном познании.
63. Философские проблемы технической реальности.
64. Философские проблемы технического знания и инженерной деятельности.
65. Место техники в духовной культуре общества.
66. Классическая и неклассическая наука; проблемы преемственности.
67. Нелинейная наука и нелинейное мышление.
68. Роль науки и техники в решении глобальных проблем в современной цивилизации.

Дополнительные ресурсы

http://lib.onu.edu.ua/	Бібліотека ОНУ ім.І.І.Мечникова
http://www.onu.edu.ua/ru/index.html	Сайт ОНУ ім.І.І.Мечникова
http://www.ognb.odessa.ua/	Бібліотека ім. М. Горького
http://www.nbu.gov.ua/	Бібліотека ім. В.Вернадського
http://lib-gw.univ.kiev.ua/	Бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка
http://www.filosof.com.ua/	Інститут філософії ім. Г.Сковороди
http://www.inst-ukr.lviv.ua/	Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича
http://www.gilan.uar.net/nasu/hiuass.html	Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського
http://www.philosof.onu.edu.ua/	Сайт Філософського факультета ОНУ ім. І.І. Мечникова
http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html	Найвидатніші філософи світу та України
http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html	Кафедра філософії та методології науки філософського факультету КНУ ім. Т.Г.Шевченко
http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html	Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету КНУ ім. Т.Г. Шевченко
http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lit-bac.html	Філософія (для бакалаврів природничих спеціальностей)
http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lit-asp.html	Література для підготовки до кандидатського іспиту аспірантів та пошукувачів природничих спеціальностей
http://www.philosophy.ru	Філософія в Росії. Найбільш повне відображення філософії в Інтернеті російською мовою. Велика бібліотека філософських текстів.
http://ihtik.lib.ru/index.html	Електронна бібліотека Іхтіка. Багато філософської літератури: книжки, автореферати, дисертації, статті, збірники матеріалів конференцій і дуже багато підручників по філософії. (http://ihtik.lib.ru/edun/index.html)
http://www.i-u.ru/	Російський гуманітарний інтернет-університет
http://plato.stanford.edu/	Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою).
http://www.utm.edu/research/iep/	Філософська Інтернет- енциклопедія. (Англійською мовою).
http://rw.web.ur.ru/ph_main.html	Словник термінів по філософії (російською мовою)
http://www.uct.kiev.ua/~sofi/	Центр практичної філософії
http://elenakosilova.narod.ru/l.html	Підбірка посилань на філософські сайти і бібліотеки.